

Työtuomioistuimen ratkaisut

TT:2011-123

Antopäivä 3.11.2011
Diaarinumero R 99/11

Kanteen myöntäminen
Palkkaryhmittely

Kysymys rajavartiolaitoksessa työskentelevän rajavartijan työnvaativuusluokituksesta.

TYÖTUOMIOISTUIN TUOMIO Nro 123

KANTAJA

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

VASTAAJA

Valtiovarainministeriö

ASIA

Virkaehtosopimuksen tulkinta

KÄSITTELY TYÖTUOMIOISTUIMESSA

Suullinen valmistelu 2.11.2011

VIRKAEHTOSOPIMUKSEN MÄÄRÄYKSET

Rajavartiolaitoksen esikunnan ja Palkansaajajärjestö Pardia ry:n, SKL Suomen Konepäällystiitto ry:n sekä Valtion yhteisjärjestö VTY ry:n, nykyisen Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n, välillä 22.4.2005 tehdystä tarkentavasta virkaehtosopimuksessa rajavartiolaitoksen henkilöstöön 1.12.2004 alkaen sovellettavasta palkkausjärjestelmästä on muun ohessa seuraavat määräykset:

3 § Palkkaustekijät

Rajavartiolaitoksen palkkausjärjestelmässä kuukausipalkkaus muodostuu tehtävien vaativuuteen perustuvasta tehtäväkohtaisesta palkanosasta, henkilökohtaisesta palkanosasta sekä mahdollisesta takuupalkkauksesta.

Rajavartiolaitoksen virkamiehille maksetaan lisäksi liitteen 4 mukaisia lisäpalkkioita.

4 § Tehtäväkohtainen palkansa

Tehtäväkohtainen palkansa määräytyy tehtävän vaativuusluokan perusteella. Vaativuuden arviointitekijät ovat: tehtävän vaativan osaamisen monipuolisuus ja syvyys, osaamisen vaikuttavuus, tehtävän edellyttämä koulutus, tehtävän edellyttämä vähimmäiskokemus, ratkaisut ja itsenäisyys, vastuun laajuus, johtaminen, vuorovaikutus, tehtävän edellyttämä kielitaito sekä työolosuhteet ja vaaratekijät. Tehtäväkohtaisen palkanosan taulukko on liitteenä 1.

Tehtävän vaativuuksluokan määrittäminen perustuu tehtävänhoitajan ja esimiehen yhdessä laatimaan ja allekirjoittamaan tehtäväkuvaukseen sekä virastossa noudatettavaan arviointijärjestelmään. Avoimen tehtävän tehtäväkuvauksen laatii esimies. Tehtävänhoitajan aloittaessa avoimen tehtävän hoitamisen päivitetään tehtäväkuvaus.

Tehtäväkuvauksen muutostarvetta tarkastellaan vuosittain käytävien tavoite- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Lisäksi tehtävän vaativuus tarkistetaan, kun tehtävän sisältö muuttuu olennaisesti. Tällöin aloitteen tarkistamisesta voi tehdä joko esimies, tehtävänhoitaja tai häntä edustava luottamusmies.

Tehtäväkuvauksen perusteella esimies ja alainen arvioivat yhdessä tehtävän vaativuuden. Tämän jälkeen tehtävän vaativuus arvioidaan hallintoyksikön palkkatiimissä. Hallintoyksikön päällikkö vahvistaa vaativuuksarviointit ja – luokat sekä tehtäväkohtaiset palkanosat, mikäli palkkatiimin arviointi on ollut yksimielinen ja vaativuuksluokka ja tehtävän sisältö muuttumaton.

Tehtäväkohtainen palkanosa maksetaan vaativuuksluokan vahvistamisen jälkeen tehtäväkuvauksen allekirjoittamista seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien.

=====

9 § Uuden palkkausjärjestelmän soveltaminen

=====

3. Siirtovelvollisuuden vaikutus virkamiesten tehtäväkohtaisen palkkauksen muodostumiseen

Mikäli siirtovelvollinen virkamies on hoitanut tehtävänsä vähintään vuoden ajan ja hänet siirretään alemman vaativuuksluokan tehtävään, maksetaan hänelle entisen suuruista tehtäväkohtaista palkanosaa yhden vuoden ajan. Tämän jälkeen tehtäväkohtainen palkanosa voi laskea enintään yhden vaativuuksluokan. Viimeksi mainittu palkkatakuu säilyy henkilöllä koko sen ajan, jonka henkilö on keskeytyksettä virkasuhteen katkeamatta rajavartiolaitoksen palveluksessa. Edellä mainittuihin siirtoihin sovelletaan tämän sopimuksen 4 §:n 6 momentin mukaista menettelyä.

Tehtäväkohtainen palkkaus määräytyy kuitenkin aina sopimuksen 4 §:n mukaisesti, mikäli virkamies on itse hakeutunut kyseessä olevaan tehtävään tai tehtävään määräys johtuu siitä, ettei virkamies, ottaen huomioon tämän henkilökohtainen suoritus, hallintoyksikön päällikön arvion mukaan selviydy asianmukaisesti tehtävästään.

Soveltamisohje:

Tehtävän sisällön muutoksen aiheuttaman vaativuuksluokan alenemiseen sovelletaan vastaavaa palkkaturvaa kuin siirrossa toiseen tehtävään jossa virkapaikka ei muutu. Tällä menettelyllä virkamiehiä käsitellään tasapuolisesti erilaisissa tehtäviin liittyvissä muutostilanteissa. (Neuvottelutulos 10.10.2007)

KANNE

Vaatimukset

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry on vaatinut työtuomioistuinta

- vahvistamaan, että Suomen valtio/rajavartiolaitos on velvollinen suorittamaan rajavartija A:n palkan 1.7.2005 ja 31.3.2007 väliseltä ajalta rajavartiolaitoksen henkilöstön palkkausjärjestelmää koskevan tarkentavan virkaehtosopimuksen 4 §:n ja tämän virkaehtosopimuksen palkkataulukkoa koskevan liitteen 1 perusteella vaativuuksluokan 20,0 mukaan, ja
- vahvistamaan, että Suomen valtion/rajavartiolaitos on velvollinen suorittamaan tarkentavan virkaehtosopimuksen 9 §:n 3 kohdan perusteella A:lle palkkaa vaativuuksluokan 20,0 mukaan 1.7.2007 ja 30.6.2008 väliseltä ajalta ja vaativuuksluokan 19,5 mukaan 1.7.2008 alkaen sen vuoksi, että A on 1.7.2007 alkaen velvoitettu siirtymään toisiin virkatehtäviin hänen entisen virkapaikkansa Kainuun rajajääkärikomppanian lakkauttamisen takia.

Perustelut

Kainuun rajavartioston rajajääkärikomppanian kouluttajan A:n tehtävien vaativuus on vuosina 2005 - 2007 arvioitu rajavartiolaitoksen toimesta eri tavoin kuin muiden rajajääkärikomppaniassa työskentelevien nuorempien kouluttajien tehtävien vaativuus. Myöhemmin rajavartiolaitos on korjannut A:n tehtävien vaativuusluokituksen samaan tasoon kuin muiden nuorempien kouluttajien tehtävien vaativuusluokitus, mutta rajavartiolaitos ei maksanut A:lle takautuvasti korkeamman vaativuusluokituksen mukaista palkkaa. Tämän seurauksena A:lle ei ole myöskään maksettu korkeamman vaativuusluokan mukaista palkkaa siirtymävelvollisuuteen liittyvän palkkaturvasäännöksen mukaisesti hänen siirryttyään kouluttajan tehtävästä vanhemman rajavalvojan tehtävään.

Rajavartiolaitoksen palkkalautakunnan korjattua 5.6.2007 A:n tehtävän vaativuusluokan, hänelle maksettiin tämän korkeamman 20,0 vaativuusluokan edellyttämää euromääräistä palkkaa 1.4.2007 alkaen 30.6.2007 saakka. A:n kouluttajan tehtävät olivat kuitenkin vaativuusluokan muutoksen ajankohtana täsmälleen samanlaiset kuin mitä nämä tehtävät olivat olleet vuonna 2005, jolloin tehtävän vaativuutta koskevan arvioinnin oikeellisuus oli palkkatiimissä riitautettu. Koska A:n työtehtävät ovat olleet 1.7.2005 samanlaiset kuin vaativuusluokan korjaamisen tapahtuessa 5.6.2007, tulee rajavartiolaitoksen suorittaa A:n palkkaus takautuvasti 1.7.2005 alkaen korjatun vaativuusluokituksen 20,0 mukaisesti.

Rajavartiolaitoksen esikunta on paikallisneuvottelun yhteydessä perustellut takautuvan palkan maksamatta jättämistä sillä, että A:n tehtävän vaativuustason nosto olisi johtunut arviointilinjan muutoksesta, jolloin virkamiehellä ei rajavartiolaitoksen esikunnan mielestä ole oikeutta palkkauksen korjaamiseen takautuvasti. Rajavartiolaitoksen palkkausjärjestelmää koskeva tarkentava virkaehtosopimus ei tunne tällaista perustetta takautuvan korjauksen tekemättä jättämiseen.

Kainuun rajavartioston rajajääkärikomppanian lakkauttamisen takia A joutui 1.7.2007 alkaen siirtymään kouluttajan tehtävästä vanhemman rajavartijan tehtävään eli A on 1.7.2007 alkaen työskennellyt rajavalvonta- ja rajatarkastustehtävissä. Tämä vanhemman rajavartijan tehtävän vaativuus on arvioitu vaativuusluokkaan 16,5.

Kainuun rajavartiosto on suorittanut 1.7.2007 alkaen A:lle tehtäväkohtaisen palkan 17,5 vaativuusluokan mukaisena alkaen, koska rajavartiolaitos on katsonut, että A ei ole työskennellyt vaativuusluokan 20,0 mukaisissa tehtävissä tarkentavan virkaehtosopimuksen 9 §:n 3 kohdan edellyttämää vuoden ajanjaksoa ennen siirtymävelvollisuutta. Vuoden määräajan jälkeen 1.7.2008 alkaen rajavartiolaitos on suorittanut A:lle palkkausta vaativuusluokan 17,0 mukaan. sekä edelleen 1.11.2007 alkaen vaativuusluokan 16,5 mukaisena.

Erimielisyyttä ei ole siitä, että A:n työtehtävät ovat olleet vähintään vuoden ajan samat ennen 1.7.2007 tapahtunutta siirtoa. Koska A:n tehtäväkohtaisen palkanosan vaativuusluokan olisi pitänyt olla 20,0 jo 1.7.2005 alkaen, tulee siirtymävelvollisuudesta johtuva vaativuusluokituksen alentaminen yhdellä vaativuusluokalla tehdä tämän 20,0 vaativuusluokituksen perusteella.

A:lle tulee siten maksaa vaativuusluokan 20,0 mukainen palkkaus 1.7.2007 ja 30.6.2008 väliseltä ajalta ja tämän jälkeen 1.7.2008 alkaen hänen palkkauksensa tulee suorittaa vaativuusluokan 19,5 mukaan.

VASTAUS

Vastaaja on suullisessa valmisteluistunnossa myöntänyt kanteen oikeaksi.

TYÖTUOMIOISTUIMEN RATKAISU

Perustelut

Asianosaiset ovat pyytäneet suullisessa valmisteluistunnossa asian ratkaisemista tuomiolla.

Tuomiolauselma

Työtuomioistuin vahvistaa, että Suomen valtio/rajavartiolaitos on velvollinen suorittamaan rajavartija A:n palkan 1.7.2005 ja 31.3.2007 väliseltä ajalta rajavartiolaitoksen henkilöstön palkkausjärjestelmää koskevan tarkentavan virkaehtosopimuksen 4 §:n ja tämän virkaehtosopimuksen palkkataulukkoa koskevan liitteen 1 perusteella vaativuusluokan 20,0 mukaan

ja että Suomen valtion/rajavartiolaitos on velvollinen suorittamaan tarkentavan virkaehtosopimuksen 9 §:n 3 kohdan perusteella A:lle palkkaa vaativuusluokan 20,0 mukaan 1.7.2007 ja 30.6.2008 väliseltä ajalta ja vaativuusluokan 19,5 mukaan 1.7.2008 alkaen sen vuoksi, että A on 1.7.2007 alkaen velvoitettu siirtymään toisiin virkatehtäviin hänen entisen virkapaikkansa Kainuun rajajääkärikomppanian lakkauttamisen takia.